

Gebruik van kamishibai

De vertelplaten zijn zo gemaakt dat ze te gebruiken zijn in een Kamishibai¹. De tekst en de aanwijzingen staan niet achteraan op de bijhorende plaat, maar op de plaat die op dat moment helemaal achteraan staat: de kinderen zien plaat één en jij leest de bijhorende tekst op de achterkant van vertelplaat 10. Je zet de Kamishibai best naast je, zodat jij aan de achterkant de platen kan lezen en tegelijk nog contact kan houden met je “publiek”.

Als je de eerste plaat uit het kastje schuift en achteraan steekt, kun je daarop de tekst van de tweede plaat lezen, enz.

Als ondersteuning voor de leerkracht hebben we de tekst op de achterkant van de vertelplaat ondersteund met de bijhorende foto.

Concreet voor Dit Ben Ik in Brussel

De eerste twee vertelplaten

Je laat de deurtjes van de Kamishibai dicht en steekt er de vertelplaten achter. Je maakt kinderen nieuwsgierig naar de **eerste vertelplaten**. Je zegt hen dat we deze week kennis gaan maken met kinderen in Brussel en we daarover een verhaal zullen vertellen. Dan gaan de deurtjes van de Kamishibai open en zien ze om wie het gaat. Uit ervaring blijkt dat kinderen meer spontane reacties geven op de foto's als je op deze manier te werk gaat.

Je kan ervoor kiezen om alleen de eerste en tweede vertelplaat de eerste of eerste en tweede dag van de week te laten zien, zonder het hele verhaal te vertellen. Dat is bijvoorbeeld het geval als je de eerste twee dagen werkt rond de thema's “Wie ben ik?” en “Wie is mijn familie?”

De eerste vertelplaten blijven dan de hele dag zichtbaar in het kastje op een duidelijke plek in de klas.

Het hele verhaal

Voor het vertellen van het **hele verhaal** is Kamishibai een uitstekend medium. Het leent zich immers goed tot het verhalend vertellen zonder onderbreking. De kinderen zullen door de Kamishibai meer gefocust zijn op de foto's en het verhaal.

Je kan ervoor kiezen om het hele verhaal bijv. de avond van de tweede dag of op de ochtend van de derde dag te vertellen, na het uitwerken van de thema's Wie ben ik? en Wie is mijn familie?

¹ Bronnen: Ost, Marleen. (2009-2010) . Kamishibai? *Kleuters en Ik*, 26/2, 9-12
Smeets, Monique (2009-2010). Kami-dinges. *Kleuters en Ik* , 26/2, 13-14

Achter de deurtjes verschijnt dan de derde vertelplaat, dat is de eerste prent van het verhaal. Je leest dan de tekst (achteraan op de prenten) die je aan de open achterkant van het kastje ziet en trekt dan de plaat weg, zodat de kinderen de volgende foto zien. De oude plaat steek je terug in het kastje, achter het stapeltje andere platen. Leg ze niet weg, want dat verslapt de aandacht van de kinderen. Zo ga je door het verhaal heen. De laatste vertelplaat is ook de laatste foto die de kinderen zien. Trek deze laatste foto niet weg, want dan gaat de aandacht weer naar het begin van het verhaal. Je sluit de deuren van het kastje en de “voorstelling” is afgelopen. Dan begint het gesprek over het verhaal.

- bij het uitwerken van een thema uit het verhaal, bijv. de bakker bij Otman, of rolschaatsen bij Choesang, kan je de vertelplaat over dat thema een hele dag zichtbaar maken in het kastje op een duidelijke plek in de klas.

- Je kan ervoor kiezen om het openen van de Kamishibai als een dagelijks ritueel te zien en op die manier de betrokkenheid van de kinderen op het verhaal of op een thema van het verhaal te verhogen.

Wat betekent Kamishibai?

Kamishibai is een traditionele Japanse vertelvorm. *Kami* betekent “papier” en *shibai* betekent “drama”. Letterlijk vertaald is het dus “papieren drama”. Men spreekt ook wel van een vertelkastje: het ziet eruit als een houten theatertje, maar dan zonder poppen. In het vertelkastje worden alleen platen en tekeningen getoond. Elke tekening geeft een scene uit het verhaal weer. De verteller verschuift de prenten zoals in een trage tekenfilm en vertelt ondertussen het verhaal.

Waar te verkrijgen?

- Je kan een Kamishibai bestellen bij educatieve uitgeverijen of bij kamishibai@abc-web.be. De vzw. Art Basics for Children staat immers aan de oorsprong van het gebruik van Kamishibai in Vlaanderen. Bij hen kan je zowel een Kamishibai als vertelplaten bestellen.

- Op de site van Art Basics for Children vind je ook een handleiding om een Kamishibai zelf te maken!

<http://www.abc-web.be/images/stories/beelden%20KAMISHIBAI/Handleiding%20kamishibai.pdf>

- In het leermiddelencentrum in Brussel kan je Kamishibai's en bijhorende vertelplaten ontlenen.

Contactgegevens:

Marcqstraat 16-18

1000 Brussel

Tel: 0032 0(2) 210 63 94

e-mail: lmc.brussel@vgc.be